

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

פגיעה מינית בילדים - 3196

תאריך עדכון אחרון 13-02-2014

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דפנה טנר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dtener@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 15:00-16:00

יום ד' 15:00-16:00

חדר 532

ימי ד' 12:00-13:00

מורי הקורס:
ד"ר דפנה טנר

תאור כללי של הקורס:
הקורס עוסק בפגיעות מיניות בילדים תוך התייחסות למיגוון היבטים שייחודיים לתופעה זו.

מטרות הקורס:
מטרת הקורס לחשוף את המשתתפים לסוגיות המרכזיות שבהן עוסקים מי שמטפלים בקורבנות פגיעה מינית, ולעודד נקודת מבט רחבה על התופעה. במסגרת הקורס יוכלו המשתתפים לדון בסוגיות שעולות במסגרת העשייה המקצועית שלהם.

תוצרי למידה
בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:
1. יעמיקו את הידע שלהם אודות תופעת הפגיעות המיניות בילדים ואת הסוגיות המרכזיות המקיפות אותה.
2. יבחינו במעגלים השונים הסובבים את הפגיעה כולל מעגל הנפגעים, הפוגעים והחברה.
3. יכירו היבטים ייחודיים ושנויים במחלוקת בהקשר לתופעה.
4. ידונו בסוגיות העולות במהלך העשייה המקצועית שלהם תוך התבוננות והעמקה תיאורטיים.

דרישות נוכחות (%) :
100%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות ודיון עם הסטודנטים.
כמו כן ישולבו בקורס צפיה מונחית בסרטים והרצאות אורח.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:
שבוע 1: פגיעה מינית בילדים: מבוא
שבוע 2: מושגי יסוד בפגיעות מיניות בילדים
שבוע 3: גילוי עריות
שבוע 4: דמותם של נפגעות ונפגעים מינית
שבוע 5: דמותם של פוגעים ופוגעות מינית
שבוע 6: פגיעה מינית online
שבוע 7: יחסי אונס סטטוטורי
שבוע 8: בוגרים חושפים פגיעות מיניות שחוו בילדותם.
שבוע 9: סוגיות בהתערבות עם נפגעות ונפגעים מינית
שבוע 10: סוגיות בהתערבות עם נפגעות ונפגעים מינית: צדק מאחה
שבוע 11: סוגיות בהתערבות עם נפגעות ונפגעים מינית: ליצנות רפואית

שבוע 12: הצגת סוגיות ייחודיות בעשייה המקצועית/מחקרית
שבוע 13: האופן בו מקרינים החיים המקצועיים על החיים האישיים בקרב אנשי מקצוע מתחום הפגיעות המיניות

חומר חובה לקריאה:

שבוע 1: פגיעה מינית בילדים: הצגת הקורס והכרות עם משתתפיו

Goodyear-Brown, P., Fath, A., & Myers, L. (2012). *Child sexual abuse: The scope of the problem*. In, P. Goodyear-Brown (Ed.), *Hand book of child sexual abuse: Identification, assessment and treatment*. New Jersey: John Wiley & Sons. Pp. 3-20.

שבוע 2: מושגים בסיסיים בפגיעות מיניות בילדים

קריאת חובה:

Finkelhor, D. (1984). *Child sexual abuse: New theory and research*. New York: Free Press. Pp. 53-69.

שבוע 3: גילוי עריות

קריאת חובה:

זליגמן, צ. (2004). מבוא לגילוי עריות: אין אמת, ואין חסד, ואין רחמים. בתוך צ. זליגמן וז. סולומון (עורכות), הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות (עמ' 15-40). תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.

שבוע 4: דמותם של נפגעים ונפגעות מינית בילדות

קריאת חובה:

טנר, ד. (2010). "ביני ובינם"?! לסלוח על גילוי עריות. עבודה לשם קבלת דוקטור לפילוסופיה, אוניברסיטת חיפה. עמ' 56-69.

שבוע 5: דמותם של פוגעים ופוגעות מינית בילדים

קריאת חובה:

Rice, M.E., & Harris, G.T. (2002). Men who molest their sexually immature daughters: Is a special explanation required? *Journal of Abnormal Psychology*, 111(2):329-339.

שבוע 6: סוגיות ייחודיות בפגיעות מיניות בילדים: פגיעה מינית online

קריאת חובה:

Wolak, J., Finkelhor, D., Mitchell, K. J., & Ybarra, M. L. (2008). Online "predators" and their victims: Myths, realities, and implications for prevention and treatment. *American Psychologist*, 63 (2), 111-128.

שבוע 7: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: יחסי אונס סטטוטורי

קריאת חובה:

Young, A. M., & d'Arcy, H. (2005). Older boyfriends of adolescent girls: the cause or

a sign of the problem? *Journal of Adolescent Health*, 36 (1), 410-419.

שבוע 8: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: בוגרים חושפים פגיעות מיניות שחוו בילדותם
קריאת חובה:

Draucker, C. B., & Martsof, D. S. (2008). Storying childhood sexual abuse. *Qualitative Health Research*, 18(8), 1034-1048. doi: 10.1177/1049732308319925

שבוע 9: סוגיות בהתערבות עם ילדים נפגעים מינית
קריאת חובה:

Lev-Wiesel, R. (2008). Child sexual abuse: A critical review of intervention and treatment modalities. *Children and Youth Services Review*, 30(6), 665-673.
<http://www.brown.uk.com/childabuse/lev.pdf>

שבוע 10: סוגיות בהתערבות: צדק מאחה עם קטינים נפגעים מינית (מרצה אורחת דר' טלי גל)
קריאת חובה:

Gal, T., & Shidlo-Hezroni, V. (2011). "Restorative Justice as Therapeutic Jurisprudence: The Case of Child Victims". In E. Erez, M. Kilchling & J. Wemmers (Eds.), *Therapeutic jurisprudence and victim participation in justice: International perspective*, Pp. 139-167. CRC Press.

שבוע 11: סוגיות בהתערבות: ליצנות רפואית עם ילדים נפגעים מינית
קריאת חובה:

Tener, D., Lev-Wiesel, R., Franco, N. L., & Ofir, S. (2010). Laughing through this pain: Medical clowning during examination of sexually abused children: An innovative approach. *Journal of child sexual abuse*, 19(2), 128-140.

שבוע 12: הצגת סוגיות ייחודיות בעשייה המקצועית/מחקרית של משתתפי הקורס
קריאת חובה:

* לשיעור זה יתווספו חומרים תאורטיים בהתאם לסוגיות המעסיקות את משתתפי הקורס.

שבוע 13: האופן בו מקרינים החיים המקצועיים על החיים האישיים בקרב אנשי המקצוע העוסקים בתחום פגיעות מיניות בילדים
קריאת חובה:

Canfield, J. (2008). Secondary traumatization, burnout, and vicarious traumatization: A review of the literature as it relates to therapists who treat trauma. *Smith College Studies in Social Work*, 75(2), 81-101

חומר לקריאה נוספת:

שבוע 1: פגיעה מינית בילדים: הצגת הקורס והכרות עם משתתפיו

קריאה נוספת:

Hilarski, C., Wodarski, J. S., & Feit, M. D. (2008). *Handbook of social work in child and*

adolescent sexual abuse. Haworth Press. Pp. 29-41.

אתר אינטרנט מומלץ:
<http://projectunbreakable.tumblr.com>

שבוע 2: מושגים בסיסיים בפגיעות מיניות בילדים
קריאה מומלצת

Putnam, F.W. (2003). Ten-year research update review: Child sexual abuse. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 42(3), 269-278.

שבוע 3: גילוי עריות
קריאה נוספת:

זומר, א. (2004). להיות או לא להיות: טראומות ילדות והפרעות ניתוק. בתוך צ. זליגמן וז. סולומון (עורכות), הסוד ושברו: סוגיות בגילוי עריות (עמ' 164-194). תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.

שבוע 4: דמותם של נפגעים ונפגעות מינית בילדות
קריאה נוספת:

Kendall-Tackett, K. A., Williams, L. M., & Finkelhor, D. (1993). Impact of sexual abuse on children: a review and synthesis of recent empirical studies. *Psychological bulletin*, 113(1), 164-177.

שבוע 5: דמותם של פוגעים ופוגעות מינית בילדים
קריאה נוספת:

וייסבלאי, א. (2008). פגיעה מינית של קטינים בקטינים: נתונים ודרכי טיפול. הכנסת מרכז המחקר והמידע.

<http://www.knesset.gov.il/mmm/data/pdf/m02005.pdf>

שבוע 6: סוגיות ייחודיות בפגיעות מיניות בילדים: פגיעה מינית online
קריאה נוספת:

Whittle, H., Hamilton-Giachritsis, C., Beech, A., & Collings, G. (2012). A review of online grooming: Characteristics and concerns. *Aggression and violent behavior*.

שבוע 7: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: יחסי אונס סטטוטורי
קריאה נוספת:

Hines, D. A., & Finkelhor, D. (2007). Statutory sex crime relationships between juveniles and adults: A review of social scientific research. *Aggression and Violent Behavior*, 12, 300-314.

שבוע 8: סוגיות ייחודיות בפגיעה מינית בילדים: בוגרים חושפים פגיעות מיניות שחוו בילדותם
קריאה נוספת:

Alaggia, R., & Millington, G. (2008). Male child sexual abuse: A phenomenology of betrayal. *Clinical Social Work Journal*, 36(3), 265-275. doi: 10.1007/s10615-007-0144-y

רז, ג. (2013). בשם הילדות כולן: לעולם לא מתיישנת!. אזור: ספרי צמרת
<http://hufind.huji.ac.il/Record/HUJ001890838>
צפייה מומלצת:

טווח קצר 12 ("12 term short")
<http://www.imdb.com/title/tt2370248/>

שבוע 9: סוגיות בהתערבות עם ילדים נפגעים מינית

קריאה נוספת:

חממה, ל. (2010). טיפול בגישה התנהגותית-קוגניטיבית קונסטרוקטיבית בילדה שעברה פגיעה מינית, תיאור מקרה. חברה ורווחה, ל, 3-4. 538-521.
<http://www.molsa.gov.il/CommunityInfo/Magazine/Lists/ArticlesList/Attachments/404/30-3-4-CHAMAMA.L.pdf>
פוסטן, ד. (2009). החלמה כמושג וכתהליך על פי תפיסתן של נשים שעברו פגיעה מתמשכת בילדות. עבודה המוגשת כחלק מדרישות לתואר מוסמך, האוניברסיטה העברית, ירושלים.
http://aleph520.huji.ac.il/F/IPRG7GS2H1B7UG43LT46TN6D9BSH4GEBASKYI3XE5QQMIGCHVP-01834?func&eq;find-acc&acc_sequence&eq;007761071
ריד, מ. (2008). עכשיו אני: זה לא לנצח: מסע החלמה מטראומה מינית מתמשכת בילדות. קריית ביאליק: "אח".

שבוע 11: סוגיות בהתערבות: ליצנות רפואית עם ילדים נפגעים מינית
קריאה נוספת:

אופיר, ש. (בתהליכי שיפוט). ליצנות ברצינות: התערבות ליצנות רפואית במהלך בדיקות פולשניות בילדים בבית חולים. עבודה לשם קבלת תואר מוסמך, אוניברסיטת חיפה. פרק הממצאים.

שבוע 13: האופן בו מקרינים החיים המקצועיים על החיים האישיים בקרב אנשי המקצוע העוסקים בתחום פגיעות מיניות בילדים

קריאה נוספת:

McCann, I. L., & Pearlman, L. A. (1990). Vicarious traumatization: A framework for understanding the psychological effects of working with victims. *Journal of traumatic stress*, 3(1), 131-149.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 100 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

תנאי המעבר בקורס כוללים:

1. נוכחות בשיעורים
2. קריאת חומרי הסילבוס
3. מבחן בית: המבחן יתקיים בסוף הסמסטר, משקלו 100% מהציון הסופי. המבחן הינו פתוח וכולל ניתוח של סוגיות העוסקות בפגיעות מיניות בילדים בשילוב חומרי השיעורים, והמאמרים שיילמדו בקורס.

*הקורס מתבסס על צפייה בסרטים תוך דיון בכיתה והמשגה תיאורטית. הסרטים עשויים להכיל תכנים קשים לצפייה.